

SAND - De Hjemløses Landsorganisation
Sundholmsvej 34, st.
2300 København S

20-09-2013

Tilsynet

Henvendelse vedrørende Københavns Kommune

Statsforvaltningen
Storetorv 10
6200 Aabenraa

Statsforvaltningen har modtaget dit brev af 2. juli 2013, hvor du på vegne af SAND – De Hjemløses Landsorganisation – anmoder Statsforvaltningen om at rejse en tilsyns-sag om Københavns Kommunes manglende overholdelse af servicelovens § 110.

JOURNAL NR.: 2013-613/495
SAGSBEHANDLER: LONHON
DIREKTE TELEFON: 7256 7194

Du har i dit brev blandt andet oplyst, at SAND gennem længere tid har modtaget klager fra hjemløse, der ikke har kunnet få en akut plads på en § 110 boform i Københavns kommune med den begrundelse, at der ikke er ledige pladser. Endvidere henviser du til, at SAND ligeledes gennem sagsbehandlere i Københavns Kommune har erfaret, at de heller ikke har kunnet anvise hjemløse til akutte pladser på grund af pladsmangel. Endelig har du henvist til, at SAND endog har erfaret, at der eksisterer en intern venteliste for kommunale henvendelser om akut pladser.

Telefon: 7256 7000
EAN-Nr. 5798000362222
tilsynet@statsforvaltningen.dk
www.statsforvaltningen.dk

EKSPEDITIONSTID:
MANDAG · ONSDAG: 08.00-16.00
TORS DAG: 12.00-18.00
FREDAG: 08.00-16.00

TELEFONTID:
MANDAG-ONSDAG: 08.00-18.00
TORS DAG: 13.00-18.00
FREDAG: 08.00-18.00

Du oplyser videre, at SAND har foretaget 3 rundringninger til alle § 110 boformer og natcafeer i Hovedstadsområdet for at få be- eller afkræftet de hjemløses klager. Du oplyser, at resultatet var som forventet, dvs. ingen ledige pladser og dagligt mellem 2-4 afvisninger af personer med særlige sociale problemer. I den sidste rundringning oplyste respondenterne endog, at de efterhånden er holdt op med at henvise til andre steder, fordi de ved, at der ikke er plads.

Det står nu klart for SAND, at der ikke er tale om spidsbelastningssituationer, men derimod om en permanent situation, hvorfor Københavns kommune, efter jeres opfattelse, overtræder gældende lov og heller ikke permanent kan unddrage sig sine forpligtelser ved at henvise til boformer i andre kommuner.

Københavns Kommunes redegørelse

Københavns Kommune har i brev til Statsforvaltningen af 11. september 2013 redegjort for sagen.

Københavns Kommune har oplyst, at tilbuddene til hjemløse i Københavns Kommune efter servicelovens § 110 udgøres af de traditionelle herberger og af 4 natcafeer. Natcafeerne er et supplement til de traditionelle herbergpladser. Hvis der ikke er en ledig plads på et af de traditionelle herberger, er natcafeerne garanteret for, at der kan tilbydes en plads. Kommunen oplyser, at natcafeerne aldrig har afvist hjemløse fra målgruppen, der har henvendt sig om overnatning.

Københavns Kommune har videre henvist til, at serviceloven indebærer, at Københavns Kommune skal kunne tilbyde en plads til en hjemløs, der henvender sig om en ledig plads samt at det er i overensstemmelse med lovgivningen og en grundregel på hjemløseområdet i Københavns Kommune, at en boform aldrig afviser en hjemløs, men altid henviser til en ledig plads i et andet tilbud.

Kommunen har videre henvist til, at det ikke efter loven er et krav, at hver enkelt boform i kommunen til enhver tid skal kunne tilbyde en ledig plads, men alene en kommunal forpligtelse, at kommunen kan stille en plads til rådighed. Det er derfor en fejl og meget beklageligt, hvis en boform, der ikke selv har en ledig plads, ikke har henvist til en ledig plads i et andet tilbud.

På foranledning af SANDs henvendelse oplyser kommunen nu at have præciseret den gældende procedure overfor § 110-tilbuddene i Københavns Kommune og overfor relevante medarbejdere i Socialcenter København.

For så vidt angår SANDs oplysninger om en intern venteliste på § 110-tilbud oplyser kommunen, at det antages at have sammenhæng med en ordning, som har været under afprøvning i kommunen i perioden fra november 2012 til og med marts 2013. Socialforvaltningen ønskede at afprøve om en central koordinering af anvisningen af herbergspladser, og i den forbindelse blev der udarbejdet en central oversigt over borgere, der havde eller snart ville få behov for en herbergsplads. Da det administrative apparat omkring ordningen viste sig ikke at stå mål med effekten valgte socialforvaltningen at videreføre den hidtidige visitationspraksis i de enkelte herberger. Ordningen med den koordinerede anvisning er derfor blevet afviklet.

Vedrørende SANDs oplysninger om, at Københavns Kommune ikke kan opfylde sine forpligtelser efter servicelovens § 110 ved at købe herbergspladser i andre kommu-

ner, henviser kommunen til, at det efter loven er legalt, at kommuner samarbejder om at løse sociale opgaver, herunder om at etablere og drive pladser i boformer efter serviceloven. Endvidere henviser kommunen til, at selvmøderprincippet betyder, at hjemløse kan blive optaget i en boform efter servicelovens § 110 ved direkte henvendelse til boformen, uanset hvilken kommune boformen er beliggende i. Den hjemløses tidligere opholdskommune er efter retssikkerhedslovens § 9 c stk. 2 nr. 1 forpligtet til at afholde udgiften herved.

Endelig henviser kommunen til, at situationen aktuelt er således, at der er flere borgere fra andre kommuner, der benytter herberger i Københavns Kommune, end der er københavnere indskrevet i boformer efter servicelovens § 110 i andre kommuner.

Statsforvaltningens kompetence

Statsforvaltningen fører efter kommunestyrelseslovens⁴ § 48, tilsyn med, at Københavns Kommune overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning.

Det følger af kommunestyrelseslovens § 48 a, at Statsforvaltningen selv beslutter, om der er tilstrækkeligt grundlag for at rejse en tilsynssag. Statsforvaltningen er således ikke en klageinstans men rejser kun en sag, hvis der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at kommunen har overtrådt den lovgivning, som statsforvaltningen påser overholdelsen af.

Vores vurdering af sagen

Det følger af servicelovens § 110, stk. 1,⁵

"§ 110. Kommunalbestyrelsen skal tilbyde midlertidigt ophold i boformer til personer med særlige sociale problemer, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, og som har behov for botilbud og for tilbud om aktiverende støtte, omsorg og efterfølgende hjælp.

Stk. 2. Optagelse i boformer efter stk. 1 kan ske ved egen henvendelse eller ved henvisning fra offentlige myndigheder.

Stk. 3. Lederen træffer afgørelse om optagelse."

Det følger videre af vejledning nr. 4 til serviceloven⁶ punkt 168, at muligheden for optagelse i en boform efter servicelovens § 110 også gælder, selvom boformen ligger uden for kommunens eller regionens geografiske område.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 971 af 25. juli 2013

⁵ Lovbekendtgørelse nr. 1093 af 5. september 2013 om social service

⁶ Vejledning nr. 14 af 15. november 2011 om botilbud til voksne efter reglerne i almenboligloven, serviceloven og friplejeboligloven

Henviſning bør dog i ſå fald ſke efter forudgående kontakt til boformen.

Endelig fremgår det, at udgangspunktet er, at § 110-boformens leder ikke er berettiget til at afviſe nogen pga. pladsmangel, medmindre der kan tilbydes anden paſſende hjælp, herunder optagelse i en anden boform efter § 110. Boformer efter § 110 er dermed ifølge vejledningen landsdækkende, og der bør ſåledes altid kunne henviſes til en ledig boform efter § 110.

Statsforvaltningen har besluttet ikke at rejſe en tilsynſag, da der ikke er fundet grundlag for at antage, at en nærmere underſøgelse af ſagen vil føre til en konſtatering af, at Københavns Kommune har overtrådt den lovgivning, ſom Statsforvaltningen påſer overholdelſen af.

Statsforvaltningen har lagt vægt på, at Københavns Kommune oplyſer, at kommunen administrerer i overensſtemmeſe med det ovenfor beſkrevne på hjemløſeområdet og ikke afviſer en hjemløs uden at henviſe til en ledig plads et andet ſted. Vi har endelig lagt vægt på kommunens oplyſninger om, at proceduren nu er yderligere indſkærpet overfor kommunens § 110-tilbud og relevante medarbejdere i kommunen.

Vi vurderer derfor på det foreliggende grundlag, at der ikke er grundlag for at antage, at Københavns Kommune overtræder ſervicelovens § 110 eller anden lovgivning, ſom vi påſer overholdelſen af.

Statsforvaltningen finder derfor ikke anledning til at foretage ſig videre i anledning af dit brev.

Københavns Kommune er ved kopi af dette brev orienteret om ovenſtående.

Med venlig hilsen

Lone Honoré
fuldmægtig